

KLP Skadeforsikring

Dato: 09.10.2024

Forsikringsvilkår og sikkerhetsforskrifter Næringsbil og Arbeidsmaskin

Gjelder fra og med 01.01.2025
Versjon: Næringsbil-MNB01-MNB-10

KLP gir trygghet for virksomheten

ALLTID TILGJENGELIG

www.klp.no/kundeside

På Kundeside kan dere melde skade om uhellet er ute, og få oversikt over virksomhetens avtaler og hva dere er dekket for.

KUNDESENTER

55 54 85 00

Sikkerhetsforskrifter - hva sikrede/virksomheten må gjøre for å forebygge skade

Disse sikkerhetsforskriftene gjelder for din virksomhet. Dersom sikrede ved handling eller unnlattelse forsømmer å overholde sikkerhetsforskriftene, eller forsømmer å påse at de overholdes, kan retten til erstatning bortfalle eller reduseres, jf. forsikringsavtaleloven § 4-8 . Følgende instruksjoner gjelder som sikkerhetsforskrifter, og inngår som en del av forsikringsavtalen. Sikkerhetsforskriftene gjelder også for eventuelle deknings etter særskilt avtale (særvilkår).

Enkelte sikkerhetsforskrifter kan henvise til lov, forskrift, norm eller lignende som skal følges. Ved forespørsel til selskapet, vil forsikringstaker få et eksemplar av loven/forskriften det henvises til.

FG = FG Skadeteknikk. Oppgave over FG-godkjent materiell og utstyr finnes på www.fgsikring.no, eller kan fås ved henvendelse til forsikringsselskapet.

Identifikasjon med sikrede

Retten til erstatning kan også bortfalle eller reduseres dersom forsømmelsen er gjort av personer som utfører arbeid av ledende art, og av andre som har særlig selvstendig stilling innen virksomheten, samt vaktmestere, ungdomsledere, arbeidsledere, herunder formenn og personer med tilsvarende stillinger, jf forsikringsavtaleloven § 4-11.

Sikkerhetsforskrifter Næringsbil og Arbeidsmaskin

1 Vedlikehold

Motorvognen skal være utrustet slik at den er i trafiksikker stand. Den skal ikke overbelastes, og det skal foretas vedlikehold av motorvognen slik at kravene i samferdselsdepartementets motorvognforskrifter av 31. desember 1969 med senere endringer oppfylles.

2 Førerkort

Føreren av motorvognen skal ha de førerkort, kjøresedler, bevis, sertifikater og attester som myndighetene krever for den klasse og den type motorvogn det gjelder.

3 Øvelseskjøring

Elev og ledsager skal under øvelseskjøring oppfylle bestemmelsene i vegtrafikkloven § 26. Sikrede eller den som med sikredes samtykke er ansvarlig for motorvognen, skal påse at bestemmelsene oppfylles.

4 Sikring

Når det ikke er personer i motorvognen skal den være lukket og låst. Nøkkelen skal ikke befinne seg i eller på motorvognen. Fastmontert utstyr skal være festet slik at det ikke kan fjernes uten bruk av verktøy eller nøkkel.

Deler av motorvognen som midlertidig er avmontert, skal oppbevares i låst rom i bygning. Ekstrautstyr som oppbevares i fellesrom skal være fastlåst. Ekstra felger og dekk skal være innelåst i rom i bygning eller fastlåst i bygning. Motorvognens verktøy fra fabrikk, kjettinger og utvendige styreanordninger som ikke er fastmontert, skal oppbevares i låst motorvogn eller i utvendig montert låst kasse.

5 Bruk av kran, tipp og bakløfter

Sikrede eller den som med sikredes samtykke er ansvarlig for kran, tipp eller bakløfter, skal bruke og behandle den i overensstemmelse med forskrifter, sertifikater og instruksjoner fastsatt av produsent, leverandør og offentlig myndighet.

6 Graving

Sikrede eller den som med sikredes samtykke er ansvarlig for motorvognen med graveredskap, skal sørge for at det foreligger nødvendige tillatelser/påvisninger fra offentlig myndighet før graving utføres.

7 Godsansvar, temperaturregulerte transporter

Når motorvognen benyttes til transport av gods som krever spesielle temperaturforhold, skal motorvognen og eventuell henger eller tralle være utstyrt med relevant kjøle-/varmeaggregat og temperaturlogging med alarmfunksjon. Utstyret skal minimum være av en slik karakter at fører kan se display, høre alarm og betjene skriver og aggregatfunksjon fra førerplass.

Forsikringstaker skal, på forespørsel fra selskapet, kunne fremlegge dokumentasjon for at serviceintervaller og kalibrering av så vel aggregat som loggutstyr er foretatt iht. gjeldende retningslinjer, utstyrsliverandørs spesifikasjoner og anbefalinger.

Sikkerhetsforskrifter Arbeidsmaskin

1 Tilstand/ vedlikehold

Maskinen skal være i trafiksikker stand. Den skal ikke overbelastes og ikke benyttes til annet enn det som er forutsatt fra produsent/leverandør. Vedlikehold skal utføres i henhold til gjeldende retningslinjer/ regler fra produsent/ leverandør. Offentlige regler om maskinen/ kjøretøyet må oppfylles. Maskinens kjøle-/væskesystem skal være påført frosthindrende middel tilpasset de klimatiske forhold.

2 Førerkort

Føreren av maskinen skal inneha aktuelle førerkort/bevis/sertifikater. Sikrede eller den som med sikredes samtykke er ansvarlig for maskinen, skal påse at føreren har gyldig førerkort.

3 Tyveri

Når det ikke er personer i kjøretøyet, skal det være lukket og låst. Nøkkel skal ikke befinne seg i eller på kjøretøyet når det ikke er personer i det. Deler av kjøretøyet som midlertidig er avmontert, skal oppbevares i låst rom i bygning.

Fastmontert utstyr skal være festet slik at det ikke kan fjernes uten bruk av verktøy. Ekstra felger og dekk skal være innelåst i rom i bygning eller fastlåst til bygning. Kjøretøyets verktøy fra fabrikken, kjettinger og utvendige styreanordninger som ikke er fastmontert, skal oppbevares i låst kjøretøy eller i utvendig montert låst kasse.

4 Graving

Ved graving skal sikrede eller den som med sikredes samtykke er ansvarlig for maskinen, sørge for at det foreligger de nødvendige tillatelser/ påvisninger fra offentlig myndighet før graving påbegynnes.

5 Kjøring på islagt vann

Før kjøring på islagt vann, skal sikrede eller den som med sikredes samtykke er ansvarlig for maskinen, ha forvissnet seg om at isen er trygg. Det skal undersøkes at isen er regelmessig kontrollmålt og funnet betryggende av offentlig myndighet eller erfarne issakkyndige.

Generelle vilkår - GEN05

Bestemmelsene gjelder for alle forsikringer i forsikringsavtalen

Innhold

1. Forsikringsavtalen og lovbestemmelser
2. Forsikringsavtalens varighet
3. Opphør av forsikring i avtaleperioden
4. Endring av vilkår og premie
5. Opphør av forsikring ved eierskifte
6. Oppsigelse av forsikringen
7. Grov uaktsomhet og forsett
8. Følgene av svik
9. En egenandel ved samme skadetilfelle
10. Forsikringsselskapenes felles registre
11. Skjønn
12. Kundens opplysningsplikt
13. Særlige begrensninger i selskapets erstatningsplikt
14. Områder som er underlagt sanksjoner
15. Behandling av personopplysninger

1 Forsikringsavtalen og lovbestemmelser

Forsikringsavtalen reguleres av forsikringsavtaleloven av 16. juni 1989 nr 69 (FAL) - og det øvrige lovverket. Følgende bestemmelser i (FAL) gjelder ikke for store risikoer: §§1-6, 21-1, 21-2 og 22, 2. og 3. ledd samt lovens annen del unntatt §§ 1A-3 og 1B-4. For øvrige kunder som ikke er forbrukere gjelder ikke følgende bestemmelser i FAL: §§1-6, 2. og 3. ledd, 1C-3, 21-1, 21-2 og 22-1, 3. ledd.

Med store risikoer menes: Forsikringstakeren oppfyller minst to av følgende vilkår:

- eiendeler ifølge siste balanse på et beløp i norske kroner som svarer til mer enn 6 200 000 euro

- salgsinntekter ifølge siste årsregnskap på et beløp i norske kroner som svarer til mer enn 12 800 000 euro
- et gjennomsnittlig antall ansatte i løpet av regnskapsåret på mer enn 250.

Forsikringsbeviset, forsikringsvilkårene og sikkerhetsforskriftene gjelder foran lovbestemmelser som kan fravikes. Teksten i forsikringsbeviset gjelder foran forsikringsvilkår og sikkerhetsforskrifter.

For forsikringsavtalen gjelder norsk lovgivning. Tvister etter forsikringsavtalen avgjøres utelukkende ved norsk domstol.

2 Forsikringsavtalens varighet

Avtalt forsikringsperiode gjelder normalt for ett år og fremkommer av forsikringsbeviset. Avtalen fornyes automatisk for ett år av gangen, hvis ikke forsikringstakeren sier opp forsikringen.

3 Opphør av forsikring i avtaleperioden

Opphører en forsikring i avtaleperioden, beregnes tilgode premie for gjenstående del av forsikringstiden, med mindre annet fremgår av det enkelte forsikringsvilkår. Premie godskrives kunden for et helt antall måneder etter en oppsigelsestid på minimum 1 måned.

4 Endring av vilkår og premie

Selskapet kan endre forsikringsvilkår og premie fra hovedforfall.

5 Opphør av forsikring ved eierskifte

FAL § 7-2 er fraveket. I stedet gjelder følgende:

Skifter en ting forsikringen er knyttet til eier, faller forsikringen bort. Selskapet svarer likevel for forsikringstilfeller som inntre innen fjorten dager etter eierskiftet. Forsikringen bortfaller uansett når den nye eier har tegnet forsikring.

6 Oppsigelse av forsikringen

6.1 Oppsigelse fra forsikringstaker

Ved oppsigelse av forsikringsavtalen skal forsikringstaker varsle selskapet med en frist på minst 1 måned. Ved flytting til annet selskap, skal det i varselet opplyses om hvilket selskap forsikringen flyttes til og om tidspunkt for flyttingen.

6.2 Selskapets rett til å si opp forsikringen

Selskapet kan si opp forsikringen ved:

- manglende betaling
- uriktige eller mangelfulle opplysninger

Selskapet kan også si opp forsikringen med to måneders frist og der det finnes rimelig, jf. FAL §§ 3-7 og 12-4, ved

- uvanlig mange skader - stort avvik fra det normale, eller grove og gjentatte brudd på sikkerhetsforskrifter
- dersom forsikringstaker ikke medvirker til legitimering eller andre kundetiltak i henhold til hvitvaskingsloven, eller går konkurs
- opphør eller vesentlige endringer i selskapets reassuranskontrakter.

7 Grov uaktsomhet og forsett

Har forsikrede eller sikrede grovt uaktsomt eller forsettlig fremkalt eller medvirket til et forsikringstilfelle, kan erstatningen settes ned eller falle bort. For ansvarsforsikring og livsforsikring gjelder særskilte regler i forsikringsvilkår eller lovgivning. Se forsikringsavtalelovens § 4-9 for skadeforsikring og § 13-9 for personforsikring.

8 Følgene av svik

Den som gjør seg skyldig i svik mot selskapet, mister ethvert erstatningskrav mot selskapet etter denne og andre forsikringsavtaler i anledning samme hendelse og selskapet kan si opp enhver forsikringsavtale med sikrede, jf. forsikringsavtalelovens §§ 4-2, 4-3, 8-1 eller §§ 13-2, 13-3 og 18-1. Selskapet refunderer ikke innbetalt premie eller kostnader når forsikringsavtaler sies opp som følge av svik.

9 En egenandel ved samme skadetilfelle

Utbetaler KLP Skadeforsikring ved samme skadetilfelle erstatning til sikrede i henhold til flere forsikringsdekninger, trekkes bare en egenandel. Ved ulik størrelse på de aktuelle egenandeler, benyttes den høyeste.

10 Forsikringsselskapenes felles registre

10.1 Forsikringsselskapenes sentrale skaderegister- (FOSS)

Alle skader som meldes til ett forsikringsselskap kan registreres i Forsikringsselskapenes sentrale skaderegister. Når et forsikringsselskap melder en skade til registeret får selskapet automatisk oversikt over fødsels-,

organisasjons- og saksnummer, bransjekode, selskap, skadetype, dato og skadebehandlers initialer for alle skader som tidligere er meldt på samme kunder - også skader i andre forsikringsselskaper. Registrerte skader slettes etter 10 år. Forsikringstaker har innsynsrett ved en skriftlig henvendelse til: Finans Norge, Postboks 2473 Solli, 0202 Oslo. Eller: firmapost@fno.no.

10.2 Informasjon om register for forsikringssøkere og forsikrede

Dersom forsikringssøkerens/forsikredes helseopplysninger medfører tilleggspremie, reservasjon eller avslag, vil navn, fødselsnummer, selskapets navn og registreringsdato registreres i register for forsikringssøkere og forsikrede (ROFF). I tillegg registreres søknader om uføreerstatning. Registeret benyttes av forsikringsselskaper tilknyttet Finans Norge for å sikre at helsebedømmelsen blir korrekt og at opplysningsplikten overholdes. Registreringer blir slettet etter 10 år. Forsikrede har innsynsrett i registeret etter Personopplysningsloven § 18. Dersom slikt innsyn ønskes, må skriftlig anmodning sendes selskapet eller Finans Norges Servicekontor, Postboks 2473 Solli, 0202 Oslo.

11 Skjønn

Ved forsikring av ting eller interesse (som eiendom, løsøre, avbrudd) gjelder følgende bestemmelser om skjønn ved skade:

- Fastsettelse av erstatningsgrunnlag og verdier, og spørsmål i forbindelse med beregning av avbruddstap, avgjøres ved skjønn dersom sikrede eller selskapet krever det. Skjønn avgis av sakkyndige og uhildede personer. Hver av partene velger en skjønnsmann. Hvis noen av partene ønsker det, kan han/hun velge særskilt skjønnsmann for bestemte ting - ved avbruddstap for bestemte spørsmål.
- Har den ene av partene skriftlig underrettet den annen om sitt valg, plikter denne innen en uke etter at han/hun har mottatt underretningen å gi informasjon om hvem han/hun velger. Før skjønn velger de to skjønnsmennene en oppmann. Hvis noen av partene forlanger det, skal denne være bosatt utenfor partenes hjemsted og utenfor den kommune hvor forsikringstilfellet er inntruffet. Unnlater en av partene å velge skjønnsmann, oppnevnes denne på hans eller hennes vegne av tingretten i den rettskrets hvor skjønn foretas. Blir skjønnsmennene ikke enige om oppmann, oppnevnes denne på samme måte.
- Skjønnsmennene skal innhente de opplysninger og foreta de undersøkelser som de anser nødvendige. De plikter å avgi sitt skjønn på grunnlag av forsikringsvilkårene. De to skjønnsmenn foretar verdsettelsen - og besvarer spørsmålene ved avbruddstap - uten at oppmannen tilkalles. Blir de ikke enige, tilkalles oppmannen, som etter de samme regler avgir sitt skjønn over de punkter som skjønnsmennene er uenige om. Blir oppmannen tilkalt, beregnes erstatningen på grunnlag av dennes skjønn. Erstatningen skal likevel ikke ligge utenfor de grenser som de to skjønnsmenns verddivurderinger vil medføre.
- Skjønnets verdsettelse er bindende for begge parter.
- Partene betaler hver sin skjønnsmann. Honorarer til oppmannen og mulige andre omkostninger ved skjønn bæres av partene med en halvdel hver. Er det selskapet som krever skjønn ved tingskade, og den annen part er forsikringstaker i egenskap av privatperson, dekker selskapet likevel alle omkostninger ved skjønn hvis forsikringstakeren ikke selv ønsker å bære sin del.
- Forsømmer den sikrede å gi opplysninger eller utlevere dokumenter, kan han eller hun ikke kreve renter for den tid som går tapt ved dette. Det samme gjelder hvis den sikrede urettmessig avviser fullt eller delvis oppgjør.

12 Kundens opplysningsplikt

Forsikringsavtalen(e) er inngått på grunnlag av opplysninger gitt av forsikringstaker. Opplysninger gitt av megler/fullmektig er likestilt med opplysninger gitt av forsikrede/sikrede selv og dermed bindende for denne (Jf. FAL §§ 4-1, 13-1 a).

13 Særlige begrensninger i selskapets erstatningsplikt

Selskapet dekker ikke tap eller skade, og økning i tap eller skade, som direkte eller indirekte er forårsaket av eller står i sammenheng med:

- Jordskjelv og vulkanske utbrudd.
- Atomskade - uansett årsak - fra atomsubstans (se atomenergiloven av 12. mai 1972 nr 28, § 1 c og h). Unntaket gjelder ikke bruk av radioisotoper som angitt i lovens § 1 c og som er lovlig i samsvar med lov 12. mai 2000 nr. 36 om strålevern og bruk av stråling.
- Krig eller krigslignende handlinger, enten krig er erklært eller ikke, opprør eller lignende alvorlige forstyrrelser av den offentlige orden.
- Terrorhandling som innebærer biologisk, kjemisk, kjernefysisk eller annen form for forurensning. Selskapet svarer likevel for tap eller skade, og økning i tap eller skade, som direkte eller indirekte skyldes eller står i sammenheng med annen form for terrorhandling. Ved terrorhandling er selskapets samlede erstatningsansvar overfor alle kunder og andre kravstillere begrenset til kr 300.000.000 pr. skadehendelse. Alle skader som inntreffer i et tidsrom på 48 timer regnes som samme hendelse. Overstiges denne grensen, vil erstatningen for den enkelte skadelidte bli redusert forholdsmessig. Denne begrensningen gjelder ikke for reiseforsikring eller personforsikring som går inn under Bilansvarsloven eller lov om Yrkesskade. Med terrorhandling forstås en rettstridig skadevoldende handling rettet mot allmennheten, herunder en voldshandling, eller farlig spredning av biologiske eller kjemiske substanser - og som forstås å være utført i den hensikt å utøve

innflytelse på politiske, religiøse eller andre ideologiske organer eller for å fremkalle frykt. Forsikrede ting som befinner seg utenfor Norden, erstattes ikke som følge av terrorhandling.

14 Områder som er underlagt sanksjoner

Enhver erstatningsplikt - og andre forpliktelser overfor den forsikrede eller andre rettighetshavere under forsikringen - bortfaller dersom oppfyllelse av forpliktelsen medfører brudd på regelverk som gjennomfører bindende vedtak fattet av FNs Sikkerhetsråd, restriktive tiltak vedtatt av EUs råd eller andre sanksjoner vedtatt av USA, Storbritannia eller Norge.

15 Behandling av personopplysninger

Det er nødvendig for KLP Skadeforsikring å behandle personopplysninger om deg for å inngå forsikringsavtalen og for oppfylle de forpliktelsene vi har etter avtalen, for eksempel i forbindelse med skadebehandling og for å administrere forsikringen.

Vi behandler også personopplysninger i forbindelse med behandling av klager, regresskrav og for å forebygge og avdekke mulige straffbare handlinger, for eksempel bedrageri rettet mot KLP Skadeforsikring. Andre formål er markedsføring og for å gjøre lovpålagte beregninger av premier og premiereserver.

Vi har avtale med noen eksterne samarbeidspartnere for å levere enkelte av våre forsikringstjenester. Når vi bruker slike tjenester utleverer vi de opplysningene om deg som er nødvendig for å bruke tjenesten.

Vi behandler personopplysninger om deg så lenge du har en forsikring hos oss. Etter at du eventuelt har sagt opp forsikringen lagrer vi opplysningene frem til foreldelsesfristen for produktene du har hatt hos oss.

Personopplysningsregelverket gir deg en rekke rettigheter, du kan blant annet be om innsyn i dine personopplysninger. Du kan lese mer om disse rettighetene, og hvordan du kan benytte dem, i vår personvernerklæring på klp.no. Her finner du også mer informasjon om hvordan vi behandler personopplysninger i KLP Skadeforsikring, blant annet informasjon om hva som er grunnlaget for behandlingen av opplysninger for ulike formål, og våre kontaktopplysninger. Du kan du også kontakte vårt personvernombud på: personvernombud@klp.no.

Forsikringsvilkår Næringsbil MNB01-MNB-10

Innhold:

1. Hvem forsikringen gjelder for
2. Hvor forsikringen gjelder
3. Hva forsikringen kan omfatte
4. Hvilke begrensninger som gjelder
5. Skadeoppgjør og erstatningsberegning
6. Identifikasjon
7. Rettshjelp
8. Redningsforsikring
9. Fører-/passasjerulykke
10. Skader som dekkes etter særskilt avtale (særvilkår)
11. Tilbakebetaling av premie

1 Hvem forsikringen gjelder for

Ansvarsforsikringen (punkt 3.1) gjelder til fordel for forsikringstaker og enhver rettmessig bruker av motorvognen.

Vognskadeforsikringen (punkt 3.2) gjelder til fordel for forsikringstaker. Når det er særskilt avtalt og fremkommer i forsikringsbeviset gjelder dekningen også til fordel for panthaver eller andre som har eierinteresse i motorvognen. Forsikringsavtaleloven § 7-1 (hvem en forsikring gjelder til fordel for) er fraveket.

Redningsforsikringen (punkt 8) gjelder til fordel for forsikringstaker, rettmessig fører og passasjerer. Haikere, personer som er med i motorvognen som betalende passasjerer og passasjerer i motorvogn som er registrert som buss er ikke omfattet av forsikringen.

Fører-/passasjerulykke (punkt 9) gjelder til fordel for rettmessig fører av motorvognen og dennes passasjerer. Haikere, personer som er med i motorvognen som betalende passasjerer og passasjerer i motorvogn som er registrert som buss er ikke omfattet av forsikringen.

Rettshjelp (punkt 7) gjelder for forsikringstaker, rettmessig bruker eller fører av motorvognen.

Ved eierskifte opphører forsikringen. Dersom ny eier ikke har tegnet egen forsikring gjelder likevel forsikringen til fordel for den nye eieren i 14 dager etter eierskiftet, jf. forsikringsavtaleloven § 7-2.

I henhold til fullmakt opphører forsikringen når det i det sentrale motorvognregister fremkommer at kjøretøyet er solgt, vraket, stjålet eller avregistrert, se forsikringsbeviset.

2 Hvor forsikringen gjelder

Forsikringen gjelder i Europa.

Unntatt: forsikringen gjelder ikke i Russland, Belarus og Kosovo.

Særskilt avtalte dekninger gjelder i samme geografiske område som avtalen for øvrig, dersom ikke annet er særskilt avtalt og fremkommer i forsikringsbeviset.

3 Hva forsikringen kan omfatte

Forsikringen omfatter de dekningene som fremgår i forsikringsbeviset. Skaden må ha inntruffet i forsikringstiden/avtaleperioden. Se forsikringsbeviset.

3.1 Ansvarsforsikring

Erstatningsansvar dekkes i henhold til bilansvarsloven med ubegrenset beløp ved personskade og inntil kr 100 000 000 ved skade på ting. Utenfor Norge omfatter dekningen erstatningsansvar etter landets lovgivning for bilansvar.

3.2 Vognskadeforsikring

Vognskadeforsikring er en fellesbetegnelse for brann-, tyveri-, glassrute- redning-(delkasko) og kaskoforsikring. Vognskadeforsikringen omfatter motorvognen med den merke- og modellbetegnelsen som er beskrevet i forsikringsbeviset.

Videre omfattes:

- ekstra dekk og felger tilsvarende det antall hjul motorvognen har, og av den type som motorvognen seriemessig er utstyrt med
- lovlig fastmontert ekstrautstyr inntil kr 30 000
- fastmontert radio/musikkanlegg inntil kr 30 000
- personlig løsøre inntil kr 5 000
- fastmontert mobiltelefon
- dekor/reklametekst og lakkering ut over motorvognens seriemessige utførelse inntil kr 50 000
- sikkerhetsutstyr til bruk i motorvognen
- container som står på motorvognen med inntil kr 100 000 forutsatt at containeren eies av motorvognens eier og at motorvognen er godkjent av Statens Vegvesen for frakt av containeren
- brudd eller brekkasje på kran, bakløfter, motor, gearboks og differensial som oppstår plutselig og uforutsett med inntil kr 100 000. Motorvognen må på skadedagen ikke være eldre enn 5 år, regnet fra dato for første gangs registrering, og ikke ha kjørt mer enn 100 000 km. Forsikringen dekker ikke skade som produsent, leverandør eller reparatør kan holdes ansvarlig for, eller skade som skyldes frost, overbelastning, slitasje eller annen feil eller mangel på motorvognen.

a) Kasko

Kaskoforsikringen dekker skade i henhold til punktene 3.2.b - 3.2.e, samt skade oppstått ved sammenstøt, utforkjøring, velting, hærverk eller annen tilfeldig, plutselig ytre påvirkning.

b) Brann

Brannforsikringen dekker skade ved brann, lynnedslag og eksplosjon. Skade på batteri som skyldes kortslutning eller eksplosjon i batteri, dekkes ikke.

c) Tyveri

Tyveriforsikringen dekker skade ved tyveri eller forsøk på tyveri. Hærverk er også dekket når det er åpenbart at dette er gjort i forbindelse med forsøk på å stjele motorvognen eller deler av denne.

Deler av - eller utstyr/redskap- som ikke er tilkoblet motorvognen dekkes bare ved tyveri fra bygning eller rom i bygning, jf. sikkerhetsforskriftenes punkt om sikring.

Forsikringen dekker underslag av motorvognen iht. straffeloven §§ 255 og 256.

d) Glass

Glassforsikringen dekker bruddskade på motorvognens utvendige glassruter ved tilfeldig, plutselig ytre påvirkning. Bruddskader på lykteglass erstattes ikke.

I alle tilfeller er erstatning for glasskade begrenset til 50% av motorvognens verdi på skadedagen. Bruddskade på glasstak anses som kaskoskade. Det er en betingelse for rett til erstatning at nye ruter innsettes eller skaden repareres.

e) Redning

Redningsforsikringen dekker utgifter ved bilberging, se punkt 8.

3.3 Rettshjelp

Forsikringen dekker utgifter til advokat, retten, sakkyndige og vitner når sikrede er part i tvist - i egenskap av personlig eier, rettmessig bruker eller fører av den forsikrede motorvogn, se punkt 7.

3.4 Fører-/passasjerulykke

Ulykkesforsikringen dekker ulykkeskade som rammer rettmessig fører eller passasjerer ved ordinær bruk av motorvognen, se punkt 9.

4 Hvilke begrensninger som gjelder

4.1 Beruselse

Selskapet dekker ikke skade på motorvognen som oppstår når den blir kjørt av en person som er påvirket av berusende eller bedøvende middel, og forsikringstaker eller den som er ansvarlig for motorvognen visste eller burde vite dette, jf. forsikringsavtaleloven § 4-9 fjerde ledd.

4.2 Forsettlig/grov uaktsom fremkalling av forsikringstilfelle

Har sikrede forsettlig fremkalt forsikringstilfellet, er selskapet ikke ansvarlig. Har sikrede ved grov uaktsomhet fremkalt forsikringstilfellet, kan selskapets ansvar settes ned eller falle bort. Ved avgjørelsen skal det legges vekt på skyldgraden, skadeforløpet, om sikrede var i selvforskyldt rus, og forholdene ellers, jf. forsikringsavtaleloven § 4-9 annet ledd. I ulykkesforsikring skal det også legges vekt på hvilken virkning nedsettelse eller bortfall av selskapets ansvar vil få for den som har krav på forsikringen eller for andre personer som er økonomisk avhengige av ham eller henne, jf. forsikringsavtaleloven § 13-9.

Selskapet er likevel ansvarlig dersom sikrede på grunn av alder eller sinnstilstand ikke kunne forstå rekkevidden av sine handlinger, jf. forsikringsavtaleloven §§ 4-9 og 13-9.

4.3 Skade forårsaket av gods

Selskapet svarer ikke for skade på motorvogn forårsaket av gods som befordres med motorvognen.

4.4 Skade hvor ansvaret kan tillegges fabrikk/importør, selger eller verksted

Selskapet svarer ikke for skade hvor ansvaret kan tillegges fabrikk/importør, selger eller verksted. Selskapet svarer heller ikke for skade forårsaket av overbelastning.

4.5 Dekk, belter, kjeder etc

Selskapet svarer ikke for skade som alene rammer dekk, belter, kjeder, wirer, remmer, transportbånd eller tilsvarende slitasedeler.

4.6 Hastighetsløp og fartsprøver

Selskapet svarer ikke for skade som oppstår i forbindelse med deltakelse i eller trening til billøp med hastighetskjøring/fartsetapper.

4.7 Utleie

Selskapet svarer ikke for skade som oppstår når motorvognen brukes i ervervsmessig utleievirksomhet, med mindre dette er avtalt og fremkommer i forsikringsbeviset.

4.8 Rekvirert motorkjøretøy

Selskapet svarer ikke for skade som oppstår når motorvognen er rekvirert av offentlig myndighet.

4.9 Utmatningsbrudd

Selskapet svarer ikke for skade som oppstår som følge av utmatningsbrudd i sveisede konstruksjoner.

5 Skade|oppgjør og erstatningsberegning

Forsikringsavtaleloven § 6-1 (erstatningsberegning) er fraveket.

Utlagte merverdiavgifter som sikrede kan føre til fradrag, jf. lov om kompensasjon av merverdiavgift for kommuner og fylkeskommuner mv., er ikke dekket etter denne avtalen.

Selskapet har ikke plikt til å betale erstatning før nødvendige undersøkelser er avsluttet.

5.1 Sikredes plikter

Når skade er inntruffet, skal sikrede melde fra til selskapet uten ugrunnet opphold. Rett til erstatning kan falle bort dersom kravet ikke er meldt til selskapet innen ett år etter at sikrede fikk kunnskap om grunnlaget for erstatningskravet.

Ved oppgjør skal sikrede gi selskapet de opplysninger og dokumenter som er tilgjengelig for sikrede, og som selskapet trenger for å beregne sitt ansvar og utbetale erstatningen.

Person-, brann-, tyveri-, underslag- og hæververkskader, samt skader på dyr, skal meldes til politiet.

Er det overhengende fare for at et forsikringstilfelle vil inntreffe, eller er et forsikringstilfelle inntruffet, skal sikrede gjøre det som med rimelighet kan forventes for å avverge eller begrense tapet.

Må sikrede forstå at selskapet kan gjøre et regresskrav gjeldende overfor tredjeperson, skal sikrede gjøre det som er nødvendig for å sikre kravet inntil selskapet selv kan ivareta det.

5.2 Reparasjon etter skade

Selskapet erstatter rimelige kostnader ved transport av motorvognen fra skadestedet til nærmeste reparasjonsverksted. Ved tyveri erstattes rimelige utgifter til hjemtransport, se punkt 8.

Kan skaden repareres, og dette er økonomisk forsvarlig, erstattes reparasjonsomkostningene. Selskapet kan avgjøre hvor reparasjonen skal utføres. Dersom det etter selskapets vurdering ikke er lønnsomt eller teknisk forsvarlig å reparere enkelte deler, utskiftes disse med likeverdige deler. Dersom de utskiftede delene er forringet på grunn av tidligere skader, slitasje, korrosjon eller lignende gjøres et skjønnsmessig fradrag for dette. Er det ikke tilgjengelige deler i markedet som kan skaffes til det aktuelle kjøretøyet, skjer oppgjøret i form av et kontantoppgjør. Prisene på delene settes til hva de ville kostet dersom de var å oppdrive.

Velges kontanterstatning, utbetales erstatningen på grunnlag av takst godkjent av KLP Skadeforsikring. Arbeidskostnadene erstattes med 50 %. Merverdiavgift og andre avgifter erstattes kun når dette er betalt.

Selskapet erstatter ikke verdiforringelse, tap av garantiavtale, utgifter til foreløpig reparasjon, flyfrakt, overtidsbetaling, forbedringer eller forandringer.

Reparasjon kan kun påbegynnes med selskapets samtykke.

5.3 Kontanterstatning

Dersom reparasjonen blir foretatt utenfor verksted, erstattes arbeidspengene med halvparten av det beløp som fremkommer av besiktigelsesrapporten. Merverdiavgift erstattes etter fremlagte originalkvitteringer.

5.4 Kondemnasjon

Dersom det etter selskapets vurdering ikke er økonomisk forsvarlig å reparere motorvognen, erstattes skaden med det beløp som det på skadedagen ville koste å anskaffe en motorvogn av tilsvarende fabrikat, type, årgang og stand, det vil si markedsverdien. Dersom kjøretøyet er stjålet og anses tapt, erstattes markedsverdien.

Selskapet avgjør hvem som overtar kjøretøyet. Dersom sikrede beholder kjøretøyet, gjøres det fradrag for vrakverdi og omregistreringsavgift.

a) "60 %-regelen"

Bestemmelsen gjelder person-, vare- og kombinertbil med tillatt totalvekt inntil 3500 kg, unntatt drosje, utleiebil og leasingbil. Regelen kommer til anvendelse når motorvognen får en skade hvor reparasjonsutgiftene utgjør minst 60 % av listepriisen fra importør på tilsvarende motorvogn på skadedagen. Selskapet erstatter i disse tilfellene ny motorvogn av tilsvarende merke, type og årgang som den skadde.

Det er en forutsetning at den skadde motorvognen ikke har kjørt over 30 000 km på skadedagen, og at skaden inntreffer innen tre år fra motorvognen ble registrert som ny. Motorvognen må heller ikke tidligere ha vært utsatt for skade.

Den skadde motorvognen tilfaller selskapet.

5.5 Radio/musikkanlegg/telefon/datautstyr og elektroniske kartsystemer

Stjålet radio/musikkanlegg erstattes med tilsvarende. Erstatningen reduseres med 10 % for hvert år f.o.m. 2. året etter at det var kjøpt som nytt, maksimalt 80 %. Utgangspunktet for beregningen er nyverdien på skadedagen. Selskapet kan kreve at sikrede legger fram dokumentasjon som bekrefter tidspunktet for anskaffelsen, samt utstyrets verdi.

5.6 Egenandeler

I de tilfeller samme skade berører flere dekninger, gjøres det kun fradrag for en egenandel - den høyeste.

I erstatningsoppgjøret fratrekkes følgende egenandeler, så fremt ikke annet er avtalt og fremkommer i forsikringsbeviset:

- Kaskoskade kr 5 000
- Brannskade kr 5 000
- Tyveriskade kr 5 000. Egenandelen reduseres med kr 5 000 ved tyveri av/fra motorvognen dersom den var utstyrt med FG-godkjent alarm som var i drift på skadetidspunktet (FG = Forsikringssekskapenes Godkjennelsesnevnd).
- Glasskade: Ved reparasjon av glassrute fratrekkes ingen egenandel. Ved skifte av rute er egenandelen kr 3 000 for motorvogn med totalvekt inntil 3,5 tonn, mens det for motorvogn med totalvekt over 3,5 tonn beregnes 20 % av skadekostnad, minimum kr 3 000.
- Redningskader kr 750. For kjøretøy med tillatt totalvekt over 3.5 tonn er egenandelen kr 3 000.
- Rettshjelp kr 4 000 med tillegg på 20 % av det overskytende beløp.
- Ansvarsskader kr 10 000 for skader ved bruk av kran (punkt 10.6) og gods hengende i kran (punkt 10.7).

Dersom det fremgår av forsikringsbeviset skal det også gjøres fradrag for avtalt egenandel for skader som omfattes av bilansvarsloven.

5.7 Motorvogner og gjenstander som kommer til rette

Dersom ting kommer til rette etter at erstatningen er utbetalt, kan forsikringstaker beholde tingen mot å tilbakebetale erstatningsbeløpet. Ellers beholdes tingen av selskapet.

5.8 Underforsikring

Dersom det ved skade viser seg at det er beregnet premie etter en for lav forsikringssum/premieberegningss grunnlag, reduseres erstatningen med et beløp som i forhold til skaden svarer til forholdet mellom den premien som er betalt og den premien som skulle ha vært betalt.

Ved erstatningsutbetaling under ansvarsforsikringen har selskapet på tilsvarende måte regresrett overfor forsikringstakeren.

5.9 Skjønn

Ved vognskade kan avgjørelse om verdifastsettelse eller skadeansettelse tas ved skjønn dersom sikrede eller selskapet krever det.

6 Identifikasjon mellom sikrede og den som er ansvarlig for forsikringsgjenstanden

Bestemmelser om at sikredes rett til erstatning helt eller delvis bortfaller som følge av sikredes handlinger eller unnlatelser får tilsvarende anvendelse ved handlinger eller unnlatelser fra den som med sikredes samtykke er ansvarlig for forsikringsgjenstanden, jf forsikringsavtaleloven § 4-11.

7 Rettshjelp

7.1 Hva forsikringen omfatter

Forsikringen dekker utgifter til advokat, retten, sakkyndige og vitner når sikrede er part i tvist i egenskap av personlig eier, rettmessig bruker eller fører av den forsikrede motorvognen. Tvisten må ha oppstått mens forsikringen var i kraft.

a) Utgifter til rettsbehandling

Selskapet dekker utgifter til:

- sakkyndige som er oppnevnt av retten
- sakkyndige som ikke er godkjent av retten, såfremt utgiftene på forhånd er godkjent av selskapet
- vitner, kun ved hovedforhandlinger og bevisopptak

Følgende dekkes ikke:

- idømte saksomkostninger
- rettsgebyr i ankeinstans.

Bestemmelsen om anke gjelder også ved bruk av andre rettsmidler. Tilkjente saksomkostninger går til fradrag. Likevel dekkes slike saksomkostninger når sikrede kan godtgjøre at motparten ikke er søkegod.

b) Tvisten må høre inn under de vanlige domsstoler.

c) Tvist oppstått før forsikringen trådte i kraft

Rettshjelp utgiftene erstattes ikke dersom sikrede ved forsikringens ikrafttreden var kjent med det som senere ble tvistegrunnlag og forstod eller måtte forstå at tvisten kunne oppstå.

d) Tvist oppstått når motorvognen er solgt/kjøp av ny motorvogn

Selv om forsikringen ikke var i kraft da tvisten oppstod, dekkes likevel følgende tvilstilfeller:

- Dersom den forsikrede motorvognen er solgt og forsikringen i selskapet opphørte i forbindelse med salget, dekkes rettshjelputgifter ved tvist hvor sikrede er part i egenskap av tidligere eier.
- Ved tvist med selger i forbindelse med kjøp av ny motorvogn som sikrede ennå ikke har tegnet egen forsikring på, dekkes rettshjelputgifter dersom nåværende motorvogn var forsikret i selskapet på kjøpstidspunktet.

7.2 Forsikringssum og egenandel

Den samlede erstatning ved hver tvist er begrenset til kr 80 000 selv om det er flere parter på samme side. Dette gjelder også om partene har rettshjelpforsikring i forskjellige selskap, eller om den/de forsikrede har rettshjelpforsikring under flere forsikringer i samme selskap.

Uforsikrede parter holdes utenfor erstatningsberegningen.

Erstatningen er under enhver omstendighet begrenset til den antatte økonomiske verdi av sikredes interesse i saken, dersom utgiftene ikke er godkjent av selskapet på forhånd.

Det gjøres fradrag for egenandel iht. punkt 5.6.

7.3 Hvilke utgifter som ikke dekkes

Forsikringen dekker ikke utgifter til:

- a) Tvist som har sammenheng med sikredes yrke eller erverv med mindre tvisten gjelder skade på føreren av motorvognen.
- b) Tvist som har sammenheng med separasjon, skillsmisse, barnefordeling, samværsrett, farsskap, arv, krav om omstøtelse av gave, underholdsbidrag, bodeling, oppløsning av det økonomiske fellesskap etablert av samboende og oppløsning av husstandsfellesskap, samt skiftesaker.
- c) Tvist som alene hører inn under namsmyndighetene.
- d) Tvist som gjelder vekselsak, inkassosak hvor fordringen er ubestridt, gjeldsforhandlings sak og sak som gjelder konkurs eller akkordforhandlinger dersom sikrede er konkurs- eller akkordskyldner.
- e) Straffesak, ærekrenkelsesak eller sak om erstatningsplikt etter skadeserstatningsloven §§ 3-3 (visse personlige krenkinger), 3-5 (oppreisning) og 3-6 (krenking av privatlivets fred).
- f) Tvist som gjelder offentlig forvaltningsvedtak. Likevel dekkes utgifter ved søksmål når den administrative klagemulighet er fullt utnyttet. I tilknytning til søksmål er enhver utgift pådratt under forvaltningsbehandling unntatt fra dekning.

7.4 Behandling av rettshjelpsaker

Vil sikrede søke om å få dekket utgifter til juridisk bistand under rettshjelpforsikringen, skal forespørsel/krav snarest meldes til selskapet og senest 1 år etter at advokat ble kontaktet.

Underretningen skal skje skriftlig. Dersom advokat benyttes under den offentlige forvaltningsbehandling, regnes fristen for melding til selskapet fra det tidspunkt hvor den offentlige forvaltningsbehandling er fullt utnyttet.

Sikrede velger selv advokat som etter sakens art og sikredes bosted passer for oppdraget.

Sikrede plikter å begrense utgiftene til rettshjelp mest mulig og bærer selv omkostninger forårsaket uten rimelig grunn.

Er det flere parter på samme side med like artede interesser, kan selskapet kreve at disse benytter samme juridiske og tekniske bistand.

Selskapet kan kreve å bli holdt underrettet om omfanget av de utgifter som kreves dekket under forsikringen.

Sikrede skal informere selskapet om hvilke utgifter som er påløpt under eventuell behandling i særdomsstol eller under eventuell forvaltningsbehandling av klage på offentlig forvaltningsvedtak. Ved krav om oppgjør har selskapet den samme rett til å få dokumentert hvordan advokaten har beregnet sitt salær. Før endelig oppgjør foretas skal selskapet ha dokumentasjon på at egenandel er betalt. Spørsmål om utgiftenes rimelighet kan forelegges Den norske advokatforening.

8 Redningsforsikring

8.1 Hvem forsikringen gjelder for

Redningsforsikringen gjelder til fordel for forsikringstaker, rettmessig fører og deres passasjerer.

Forsikringen gjelder ikke for:

- haikere

- personer som er med i motorvognen som betalende passasjerer
- passasjerer i motorvogn som er registrert som buss, hvis ikke annet er særskilt avtalt og fremgår av forsikringsbeviset.

Sikkerhetsforskriftene gjelder også for redningsforsikringen.

Det gjøres fradrag for egenandel iht. punkt 5.6.

8.2 Hvor forsikringen gjelder

Forsikringen gjelder i Europa, hvis ikke annet er særskilt avtalt og fremkommer i forsikringsbeviset.

8.3 Hvilke forhold som gir grunnlag for erstatning og hvilke begrensninger som gjelder

Selskapet dekker nødvendige utgifter til assistanse i følgende tilfeller:

- ved erstatningsmessig vognskade
- ved driftsstopp eller startvansker
- ved utelåsing eller brukket/mistet nøkkel
- når motorvognen har gått tom for drivstoff
- når motorvognen har vært utsatt for hærværk/tyveri
- når fører og/eller passasjerer rammes av plutselig sykdom, ulykke eller død, og av den grunn ikke kan fortsette reisen, eller må søke hjelp hos nærmeste lege/sykehus.

Selskapet dekker ikke utgifter:

- som skyldes at fører eller passasjerer har vært påvirket av alkohol eller annet bedøvende eller berusende middel
- som kan kreves erstattet gjennom garantiordning eller lignende
- som oppstår når motorvognen befinner seg på sikredes hjemmeadresse
- til videre transport av dyr
- til deler

8.4 Hva forsikringen omfatter

a) Berging og tauing

Selskapet dekker utgifter til berging og tauing av motorvogn med tilhenger til nærmeste verksted, eventuelt til reparasjon på stedet dersom det faller rimeligere. Utgifter til deler erstattes ikke.

b) Hjemtransport/hotellopphold

Selskapet dekker utgifter til hjemtransport av fører, passasjerer, motorvognen og tilhenger til motorvognen i tilfeller nevnt i punkt 8.3, dersom motorvognen ikke kan settes i trafiksikker stand innen 2 arbeidsdager.

Merutgifter til hjemreise dekkes med rimeligste kommunikasjonsmiddel. Slik transport skal alltid avtales med selskapet på forhånd.

Dersom motorvognen kan repareres på stedet innen 2 arbeidsdager, kan forsikringen dekke hotellopphold for fører og passasjerer i stedet for hjemtransport. Dette må alltid avtales med selskapet på forhånd.

Forsikringen dekker merutgifter som transport til lokalt overnattingssted, sykehus, lege eller lignende.

Når motorvognen kommer til rette etter erstatningsmessig tyveriskade, må hjemtransport alltid avtales med selskapet på forhånd.

8.5 Skadeoppgjør

Det skal fremlegges originalkvittering for utgifter som kreves erstattet, samt erklæring fra:

- lege ved sykdom. Dersom spesiell persontransport har vært nødvendig skal dette fremgå av legeerklæringen
- verksted.

9 Fører- og passasjerulykke

9.1 Hvem forsikringen gjelder for

Forsikringen gjelder for enhver rettmessig bruker av motorvognen.

9.2 Hvor forsikringen gjelder

Forsikringen gjelder i Europa, hvis ikke annet er særskilt avtalt og fremkommer i forsikringsbeviset.

9.3 Hva forsikringen omfatter

Selskapet dekker ulykkesskade på fører og passasjerer som rettmessig befinner seg i eller ved motorvognen, når motorvognen eller fast tilkoblet utstyr eller henger er den direkte årsak til skaden. Med ulykkesskade menes skade på kroppen forårsaket av en plutselig ytre begivenhet (ulykkestilfelle) som inntreffer i forsikringstiden.

Skades flere personer ved samme ulykkestilfelle, er samlet erstatning begrenset til kr 1 million. Erstatningen vil da bli forholdsmessig fordelt mellom de skadelidte.

9.4 Hvilke skader som erstattes

a) Dødsfall

Har ulykkesskaden medført døden innen ett år, betales dødsfallerstatning med kr 100 000 når den omkomne hadde ektefelle, samboer eller forsørget barn som er i live på skadetidspunktet. Ellers er dødsfallerstatningen begrenset til kr 10 000. Eventuell invaliditetserstatning som måtte være forskuddsbetalt for samme skade kommer til fradrag. Dersom forsikrede dør av annen årsak innen ett år etter at ulykkesskaden inntraff, betales verken dødsfall- eller invaliditetserstatning.

Dør forsikrede av skaden senere enn ett år etter at ulykkesskaden inntraff, betales ikke dødsfallerstatning, men invaliditetserstatning etter den invaliditetsgrad som skaden ville ha medført om dødsfallet ikke hadde inntruffet.

Dødsfallerstatningen tilfaller forsikredes ektefelle/samboer, subsidiært arvinger etter lov eller testament.

Med samboer menes person som avdøde har levd sammen med i et ekteskapslignende forhold og det framgår i folkeregisteret at de to har hatt samme bolig de siste to årene, eller person som hadde felles barn og felles bolig med avdøde. En person regnes likevel ikke som samboer dersom det på dødsfalltidspunktet forelå forhold som var til hinder for at lovlig ekteskap kunne inngås.

b) Medisinsk invaliditet

Dersom ulykkesskaden har medført varig medisinsk invaliditet innen ett år etter skadedagen, har sikrede rett til invaliditetserstatning tidligst ett år etter skadedagen. Dersom invaliditetsgraden kan forandre seg, kan endelig oppgjør utsettes inntil tre år etter skadedagen. Oppgjøret skal da basere seg på hva som må antas å bli den medisinske invaliditeten ut fra tilstanden på 3-års dagen. For fullstendig invaliditet betales kr 200.000. For delvis invaliditet betales en forholdsmessig del av forsikringssummen.

c) Spesielle bestemmelser om invaliditetserstatning

Invaliditetsgraden fastsettes etter sosialdepartementets invaliditetstabell av 21. april 1997. Dersom invaliditetsgraden ikke kan tas direkte ut i fra tabellen, skal tabellen tjene som veiledning. Tabellens verdier er under enhver omstendighet grensen for selskapets erstatningsplikt. Ved fastsettelse av invaliditetsgrad skal det ikke tas hensyn til yrke, individuelle anlegg eller sosial stilling. Selskapet har rett til ved sin lege å undersøke den skadedes tilstand.

Tap av-/eller skade på lem eller organ som var ute av funksjon grunnet skade, sykdom eller funksjonshemming før ulykkesskaden inntraff, gir ikke rett til erstatning for invaliditet. Dersom lem eller organ tidligere var delvis tapt eller ute av funksjon, gjøres det fradrag når invaliditetsgraden skal bestemmes.

Tannskade og arr som utelukkende virker vansirende gir ikke rett til invaliditetserstatning.

Både selskapet og forsikrede kan forlange ny fastsettelse av invaliditetsgrad når det er gått 1 år siden forrige fastsettelse. Selv om tilstanden fremdeles kan forandre seg, skal endelig erstatning beregnes når det er gått 3 år etter skadedagen. Erstatningen skal i så fall fastsettes etter den invaliditetsgrad som måtte antas å bli den endelige.

Samlet erstatning for en og samme ulykke kan høyst bli 100%.

9.5 Hvilke begrensninger som gjelder

Når det kan antas at sykelig tilstand eller men sammen med ulykkesskaden har medvirket til forsikredes invaliditet eller død, reduseres erstatningen i den grad den sykelige tilstanden/disposisjonen eller det tidligere men har hatt betydning for invaliditeten eller dødsfallet.

Selskapet dekker ikke:

- behandlingsutgifter
- skade som anses å skrive seg fra annen sykdom eller sykelig tilstand/disposisjon
- skade på sinnet alene, for eksempel sjokk, uten at det samtidig er oppstått legemsskade
- ulykkesskade som medfører muskel- og skjelettsykdommer
- skade/sykdom som skyldes smitte gjennom bakterier, virus eller annen smittekilde
- skade som skyldes medisinske komplikasjoner oppstått ved undersøkelse eller behandling av lege, sykehus eller fysikalsk institutt

- selvmord eller forsøk på selvmord. Selskapet dekket likevel selvmord dersom sikrede kan sannsynliggjøre at dette skyldes en akutt sinnsvirring med ytre årsak, og ikke en sinnslidelse. Kravstilleren har bevisbyrden for at selvmordet eller forsøk på selvmord skyldes at den forsikrede pga alder eller sinnstilstand ikke kunne forstå rekkevidden av sin handling
- forsettlig fremkalt skade. Selskapet er likevel ansvarlig dersom forsikrede pga alder eller sinnstilstand ikke kunne forstå rekkevidden av sin handling. Med rekkevidde i denne sammenheng forstås den umiddelbare følgen av handlingen, dvs. legemsskaden
- blodsykdommer
- hjerte/karsykdommer
- nevroser
- kreftsykdommer.

10 Skader som dekkes etter særskilt avtale (særvilkår)

Bare de særvilkår som er angitt i forsikringsbeviset gjelder for forsikringen.

Bestemmelsene i forsikringsbeviset og forsikringsvilkårene ellers, herunder sikkerhetsforskriftene - gjelder også for særvilkårene. I tillegg gjelder sikkerhetsforskrifter angitt i det enkelte særvilkår.

10.1 Panthaver

Når det er registrert pantheftelse på motorvognen i offentlig register og selskapet har utstedt forsikringsattest, dekker selskapet panthaverinteressen når:

- Motorvognen er tapt i forbindelse med tyveri eller kondemnert i henhold til forsikringsvilkårene.
- Forsikringstakeren helt eller delvis har tapt sin rett til erstatning for skade på motorvognen etter vilkårene, eller på grunn av manglende premiebetaling.

Selskapet erstatter panthaverens tap, unntatt rentetap, når forsikringstakeren mangler økonomisk evne til selv å erstatte skaden på motorvognen.

Erstatningen er begrenset til den del av panthaverinteressen som det er dekning for etter gjeldende regler om prioritetsrekkefølge og med fradrag av egenandelen i henhold til forsikringsavtalen. Forsikringsavtaleloven § 7-5 (avtalt medforsikredes stilling) gjelder ikke.

Det er en betingelse for erstatning at panthaveren ikke visste eller burde vite om overtredelsen av bestemmelsene i forsikringsvilkårene. Forsikringen gjelder ikke i de tilfeller skaden på motorvognen er blitt erstattet av andre.

Følgende gjelder for panthaveren:

- Når motorvognen er kjøpt på kreditt i henhold til lov om kredittkjøp, er det en betingelse for erstatning at denne lov med tilhørende forskrifter er overholdt av selgeren.
- Setter panthaveren frem krav mot selskapet må det dokumenteres at forsikringstakeren selv ikke har evne til å erstatte skaden. Omkostninger i denne forbindelse dekkes ikke av selskapet.

Panthaverdekningen bortfaller hvis vognskadeforsikringen opphører.

10.2 Leasing

Når motorvognen er utleid i henhold til lovlig leasingavtale, avstår selskapet fra å påberope seg manglende premiebetaling eller vilkårenes punkt 4 og 5.8 overfor utleieren. Det er en forutsetning for erstatning at utleieren ikke visste eller burde vite om overtredelse av forholdet som foran nevnt. Retten til erstatning bortfaller helt hvis eieren eller den som er ansvarlig for motorvognen gjør seg skyldig i svik mot selskapet, se punkt om følgene av svik i Generelle vilkår.

Følgende gjelder for utleieren:

- Setter panthaveren frem krav mot selskapet må det dokumenteres at leieren ikke har evne til selv å betale skaden på motorvognen. Omkostninger i denne forbindelse dekkes ikke av selskapet.

Forsikringsavtaleloven § 7-5 (avtalt medforsikredes stilling) gjelder ikke. Leasingdekningen bortfaller hvis vognskadeforsikringen opphører.

10.3 Begrenset identifikasjon

Vognskadeforsikringen er utvidet til å omfatte erstatning til forsikringstaker selv om den som er ansvarlig for motorvognen har voldt skaden under forhold som nevnt i vilkårenes punkt 4.1, 4.2, 4.7 og sikkerhetsforskriftenes punkt om sikring. Dette gjelder ikke dersom den som har forvoldt skaden har eierinteresse i motorvognen.

Denne utvidelse av forsikringen gjelder til fordel for forsikringstaker som er registreringspliktig næringsdrivende.

Selskapet har rett til å kreve regress hos skadevolder.

10.4 Ekstrautstyr

Vognskadeforsikringen er utvidet til å omfatte skade på fastmontert ekstrautstyr, dvs. utstyr utover motorvognens seriemessige utførelse, ut over begrensningene i forsikringsvilkårene punkt 3.2 med inntil kr 150.000.

10.5 Godsansvar

Forsikringen omfatter sikredes rettslige erstatningsansvar i henhold til lov om vegfraktavtaler for skade på gods som fraktes med motorvognen. Selskapet dekker sikredes rettslige erstatningsansvar for skade på gods oppstått i tiden fra overtakelse og til utlevering, samt følgene av forsinket utlevering. Erstatningen er begrenset til 17 SDR ved innenriks befordring og 8,33 SDR ved internasjonal befordring per kg beskadiget eller tapt gods i bruttovekt. I tillegg kan frakt, tollavgifter og andre kostnader ved befordring kreves erstattet helt ut ved totaltap, og forholdsmessig ved delvis tap.

Selskapet dekker ikke:

- ansvar for gods som går tapt, med mindre tapet har oppstått i forbindelse med skade på motorvognen eller sikrede kan godtgjøre at tapet skyldes tyveri, jf. straffeloven § 147
- ansvar for skade på levende dyr, herunder fisk
- ansvar for skade på flyttegods
- ansvar for skade på glass og steintøy, herunder bygningsglass og sanitærporselen
- ansvar for skade på transportert bil.

Dersom annet ikke er avtalt og fremkommer i forsikringsbeviset er egenandelen ved skade kr 10 000.

10.6 Ansvar for bruk av kran, tipp eller bakløfter

Forsikringen omfatter rettslig erstatningsansvar som sikrede (eller rettmessig bruker av kran, tipp eller bakløfter) kan pådra seg utover bilansvarslovens bestemmelser for skade på annens person eller ting med inntil den forsikringssum som er avtalt og fremgår av forsikringsbeviset. Den avtalte forsikringssum gjelder per skadetilfelle.

Selskapet dekker ikke:

- ansvar for skade overfor sikrede, bruker av kranen eller deres familier
- ansvar for skade på ting som den sikrede eller noen på dennes vegne bruker, transporterer, tauer eller sleper, har leid/lånt, påtatt seg å oppbevare, eller har fått i oppdrag å bearbeide eller installere
- ansvar for skade på broer, veier, vektorer eller annet underlag som følge av at disse blir overbelastet.

Det gjøres fradrag for egenandel kr 10 000.

10.7 Ansvar for gods hengende i kran

Forsikringen omfatter sikredes rettslige erstatningsansvar for skade på gods som løftes i kran når løftet ikke er en del av en fraktavtale som faller inn under lov om vegfraktavtaler. Forsikringen dekker inntil kr 300 000 per skadetilfelle.

Selskapet dekker ikke:

- ansvar for skade overfor sikrede, bruker av kranen eller deres familier
- ansvar for skade på ting som den sikrede eller noen på dennes vegne bruker, transporterer, tauer eller sleper, har leid/lånt, påtatt seg å oppbevare, eller har fått i oppdrag å bearbeide eller installere
- ansvar for skade på broer, veier, vektorer eller annet underlag som følge av at disse blir overbelastet.

Det gjøres fradrag for egenandel kr 10 000.

10.8 Leiebil

Kaskoforsikringen kan utvides til å omfatte leiebil. Dette fremkommer da i oversikten over valgte deknings i forsikringsbeviset.

Forutsetning for erstatning under dette punkt, er:

- at det foreligger en erstatningsmessig kaskoskade
- at motorvognen har vært stjålet
- at skaden dekkes av ansvarsforsikringen til skadevolder.

Erstatning for leiebilkostnader gis ikke ved glasskade alene.

Dersom erstatningen for kaskoskade reduseres med henvisning til pkt. 4 eller 5, gjøres samme reduksjon gjeldende for leiebildekningen. Bruk av leiebil skal godkjennes av selskapet på forhånd.

Ved reparasjon regnes erstatningstiden til normal reparasjonstid i følge takstrapport, det vil si tiden fra reparasjon er påbegynt til den er avsluttet.

Ved kondemnasjon av hele motorvognen betales erstatning for hele den avtalte leiebilperioden.

Ved tyveri regnes erstatningstiden fra og med den dag tyveriet ble meldt selskapet og til motorvognen er gjenfunnet. Kommer motorvognen tilbake med erstatningsmessig skade gis i tillegg erstatning etter reglene for reparasjon og kondemnasjon.

Selskapet trer inn i sikredes eventuelle erstatningsrett mot tredjemann.

10.9 Løsøre i kjøretøy

Forsikringen dekker skade i henhold til punkt 3.2.a på eget utstyr som fraktes i kjøretøyet.

11 Tilbakebetaling av premie

Opphører selskapets ansvar i forsikringstiden, har forsikringstaker krav på å få tilbakebetalt premie. Premien som skal godskrives forsikringstakeren, skal utgjøre en forholdsmessig andel av premien som den gjenstående forsikringstiden utgjør i antall hele måneder i forhold til den samlede forsikringstiden, jf forsikringsavtaleloven § 3-9. Ved opphør av forsikringen i forsikringstiden skyldes flytting til annet selskap, gjelder særlige regler for beregning av premie til gode.

Tilgodehavende premie godskrives måned for måned etter nedenstående tabell:

Måned	Prosent av total premie
Januar	11,40 %
Februar	11,90 %
Mars	8,30 %
April	6,80 %
Mai	6,80 %
Juni	6,30 %
Juli	7,30 %
August	6,80 %
September	6,30 %
Oktober	8,30 %
November	9,40 %
Desember	10,40 %
Totalt	100 %

Forsikringsvilkår Arbeidsmaskin MKB01-ARB-11

Innhold:

1. Hvem forsikringen gjelder for
2. Hvor forsikringen gjelder
3. Hva forsikringen kan omfatte
4. Hvilke begrensninger som gjelder
5. Erstatningsoppgjør
6. Identifikasjon
7. Ulykkesforsikring
8. Særvilkår

1 Hvem forsikringen gjelder for

Forsikringsavtaleloven § 7-1 gjelder ikke.

Forsikringen gjelder til fordel for forsikringstaker og eier av maskinen. For ansvar gjelder forsikringen også for enhver rettmessig bruker av maskinen.

Fører-/passasjerulykke (punkt 7) gjelder til fordel for rettmessig fører av arbeidsmaskinen og dennes passasjerer. Haikere, personer som er med i arbeidsmaskinen som betalende passasjerer og passasjerer i motorvogn som er registrert som buss er ikke omfattet av forsikringen.

I henhold til fullmakt opphører forsikringen når det i det sentrale motorvognregister fremkommer at kjøretøyet er solgt, vraket, stjålet eller avregistrert, se forsikringsbeviset.

2 Hvor forsikringen gjelder

Forsikringen gjelder i Europa.

Unntatt: forsikringen gjelder ikke i Russland, Belarus og Kosovo.

3 Hva forsikringen kan omfatte

Forsikringens deknings er nærmere angitt i forsikringsbeviset og likeledes hvilke særvilkår som gjelder.

3.1 Ansvarsforsikring

Erstatningsansvar dekkes i henhold til bilansvarsloven med ubegrenset beløp ved personskade og inntil kr 100.000.000 ved skade på ting. Erstatningsansvar på annet ansvarsgrunnlag enn bilansvarsloven dekkes av selskapet med inntil kr 3.000.000 for hvert skadetilfelle.

Utenfor Norge omfatter dekningen erstatningsansvar etter landets lovgivning for bilansvar.

3.2 Vognskade

Vognskedeforsikring er en fellesbetegnelse for brann-, tyveri-, kasko- og maskinskedeforsikring. Vognskedeforsikringen dekker skade på- og tap av maskinen, deler av denne og fastmontert utstyr med unntak av radiotelefon/ kommunikasjonsradio.

Videre omfattes:

- ekstra dekk og felger tilsvarende det antall hjul motorvognen har, og av den type som motorvognen seriemessig er utstyrt med
- lovlig fastmontert ekstrautstyr inntil kr 30 000
- fastmontert radio/musikkanlegg inntil kr 30 000
- personlig løssøre inntil kr 5 000
- fastmontert mobiltelefon
- dekor/reklametekst og lakkering ut over motorvognens seriemessige utførelse inntil kr 50 000
- sikkerhetsutstyr til bruk i motorvognen.

Selskapet dekker rimelige kostnader ved transport av maskinen fra skadestedet til nærmeste verksted i forbindelse med erstatningsmessig skade.

a) Brann

Brannforsikringen dekker skade ved brann, lynnedslag og eksplosjon. Skade på batteri som skyldes kortslutning eller eksplosjon i batteri, dekkes ikke.

b) Tyveri

Selskapet dekker skade ved tyveri, forsøk på tyveri og hæververk i forbindelse med dette. Tyveri av radio, båndspiller, cd-spiller og lignende dekkes selskapet bare når disse er fastlåst/fastskrudd.

Deler av maskinen som ikke befinner seg i eller på denne, dekkes kun ved tyveri fra bygning eller rom i bygning. Selskapet dekker utgifter til hjemtransport av maskinen etter tyveri, når transporten på forhånd blir avtalt med selskapet.

c) Kasko

Selskapet dekker brannskade etter pkt 3.2.a, tyveriskade etter pkt 3.2.b og annen skade oppstått ved sammenstøt, utforkjøring, velting eller annen tilfeldig, plutselig ytre påvirkning.

Kaskoforsikringen dekker også maskinskade som oppstår plutselig og uforutsett. Gjelder skade ved brudd eller brekkasje på maskinens seriemonterte utstyr levert fra fabrikk som oppstår plutselig og uforutsett på:

- motor uten elektroniske styringsenheter
- girkasse uten elektroniske styringsenheter
- drivverk og hydraulikkmotorer til fremdrift av maskinen til og med hjulnav/sluttdrev
- hydraulikkpumper, motorer, svingkrans og sylindere til alle arbeidsenhetens funksjoner.

Produsentens krav til service må være fulgt og dokumentert.

3.3 Ulykke

Ulykkesforsikringen dekker ulykkesskade som rammer rettmessig fører eller passasjerer ved ordinær bruk av maskinen. Se punkt. 7.

4 Hvilke begrensninger som gjelder

4.1 Forsett

Selskapet dekker ikke skade som den sikrede eller den som med sikredes samtykke er ansvarlig for maskinen har voldt med forsett, jf. Forsikringsavtaleloven § 4-9.

4.2 Grov uaktsomhet

Selskapet dekker ikke skade som den sikrede eller den som er ansvarlig for maskinen har forårsaket ved grov uaktsomhet. Det avgjøres ut i fra skyldgraden og forholdene for øvrig om selskapet skal betale noe og eventuelt hvor mye, jf. Forsikringsavtaleloven § 4-9.

4.3 Beruselse

Selskapet dekker ikke skade som sikrede eller den som med sikredes samtykke er ansvarlig for maskinen, har voldt mens personen kjørte maskinen under selvforskyldt påvirkning av alkohol eller andre berusende eller bedøvende midler. Det samme gjelder for forsikringstilfelle voldt av en annen som kjørte maskinen i slik tilstand, når sikrede eller den som med sikredes samtykke er ansvarlig for maskinen, visste eller måtte forstå at føreren var påvirket. Se forsikringsavtaleloven § 4-9.

4.4 Andre begrensninger

Selskapet dekker ikke:

- skade på felg, dekk, slanger, belter, kjeder, kjettinger, wire, tau, remmer, transportbånd og verktøy, med mindre skaden er oppstått som følge av en annen erstatningsmessig skade på maskinen
- reparasjon eller utskifting av deler som er slitt, eller som har vært utsatt for gradvis forringelse
- skade som importør, leverandør eller reparatør kan gjøres ansvarlig for
- skade som skyldes slitasje eller annen feil eller mangel på maskinen
- skade i forbindelse med sprengningsarbeide utført for eller av sikrede
- skade som skyldes synkning under arbeid på flåte eller skip
- skade som inntreffer under lufttransport eller transport med kabel/svevebane, eller ved sjøtransport med mindre transportmiddelet er å betrakte som et ledd i det offentlig veinett
- skade som oppstår når motorvognen brukes i ervervsmessig utleievirksomhet, med mindre dette er avtalt og fremkommer i forsikringsbeviset.

4.5 Ansvar utenfor bilansvarsloven

Selskapet dekker ikke:

- skade som rammer fører eller medhjelper på maskinen, eller personer som befordres med maskinen
- skade som på grunn av tilsagn, avtale eller tjenesteforhold faller utenfor det alminnelig, ikke kontraktsmessige, erstatningsansvar
- ansvar overfor ektefelle, foreldre, søsken, barn og barns ektefelle. Hvis forsikringen er tegnet av et firma, dekkes ikke ansvar overfor innehaverne og deres familie
- ansvar for skade på ting som tilhører en annen, men som sikrede selv, eller noen på sikredes vegne, bruker, transporterer, har leid, lånt, påtatt seg å passe eller forvare, eller har fått i oppdrag å forarbeide eller installere
- ansvar for straffebøter eller oppreisning etter Lov om skadeerstatning § 3-5.

5 Erstatningsoppgjør

Forsikringsavtaleloven § 6-1 er fraveket. I stedet gjelder bestemmelsene nedenfor.

Utlagte merverdiavgifter som sikrede kan føre til fradrag, jf. lov om kompensasjon av merverdiavgift for kommuner og fylkeskommuner mv., er ikke dekket etter denne avtalen.

5.1 Sikredes plikter

- Når skade er inntruffet, skal sikrede melde fra til selskapet uten ugrunnet opphold.
- Rett til erstatning kan falle bort dersom kravet ikke er meldt til selskapet innen ett år etter at sikrede fikk kunnskap om grunnlaget for erstatningskravet.
- Ved oppgjør skal sikrede gi selskapet de opplysninger og dokumenter som er tilgjengelig for sikrede, og som selskapet trenger for å beregne sitt ansvar og utbetale erstatningen.
- Person-, brann-, tyveri- og hærverkskader, skal meldes til politiet.
- Er det overhengende fare for at et forsikringstilfelle vil inntreffe, eller er et forsikringstilfelle inntruffet, skal sikrede gjøre det som med rimelighet kan forventes for å avverge eller begrense tapet.
- Må sikrede forstå at selskapet kan gjøre et regresskrav gjeldende overfor tredjeperson, skal sikrede gjøre det som er nødvendig for å sikre kravet inntil selskapet selv kan ivareta det.

5.2 Oppgjørsregler

a) Reparasjon

Kan skaden repareres, og dette er økonomisk forsvarlig, erstattes reparasjonsomkostningene. Selskapet kan avgjøre ved hvilket verksted reparasjonen skal utføres. I fall det etter selskapets vurdering ikke er lønnsomt eller teknisk forsvarlig å reparere de enkelte delene, utskiftes disse med likeverdige deler. I fall de utskiftede delene er forringet på grunn av tidligere skader, korrosjon eller lignende, gjøres et skjønnsmessig fradrag for dette. Er det ikke tilgjengelige deler i markedet som kan skaffes til det aktuelle kjøretøyet, skjer oppgjøret i form av et kontantoppgjør. Prisene på delene settes til hva de ville kostet dersom de var å oppdrive.

Velges kontanterstatning, utbetales erstatningen på grunnlag av takst godkjent av KLP Skadeforsikring. Arbeidskostnadene erstattes med 50 %. Merverdiavgift og andre avgifter erstattes kun når dette er betalt.

Selskapet har rett til å overta utskiftede deler. Selskapet erstatter ikke utgifter til foreløpig reparasjon, flyfrakt, overtidsbetaling, avbrudd, forbedringer, forandringer eller verdiforringelse.

I fall reparasjonen blir foretatt utenom verksted, erstattes arbeidspengene med halvparten av normalpris på verksted.

b) Kondemnasjon

I fall maskinen er gått tapt, eller en reparasjon av maskinen ikke er økonomisk forsvarlig etter selskapets vurdering, erstattes skaden med det beløp som det på skadedagen ville koste å anskaffe en maskin av tilsvarende fabrikat, type og årgang, i tilsvarende stand, det vil si markedsverdien, med fradrag av maskinens verdi i skadet stand.

c) Maskinskade - verdifastsettelse

Ved maskinskade skal det gjøres fradrag i erstatningsbeløpet etter følgende aldersregler:

Alder	Frdrag
Inntil 6 år	Ingen
6-7 år	25 %
7-8 år	45 %
8-9 år	60 %
9-10 år	75 %
Eldre enn 10 år	100 %

5.3 Skjønn

Ved vognskade kan avgjørelse om verdifastsettelse eller skadeansettelse tas ved skjønn dersom sikrede eller selskapet krever dette.

5.4 Egenandeler

I erstatningsoppgjøret fratrekkes en egenandel i henhold til de etterfølgende punkter, så sant ikke annet fremkommer i forsikringsbeviset:

- ved ansvarsskade utenfor bilansvarsloven - kr 10 000
- ved vognskade - kr 10 000.

Hvis det inntreffer ansvarsskade og vognskade samtidig, beregnes egenandel for begge.

5.5 Ting som kommer til rette

I fall ting kommer til rette etter at erstatningen er betalt, kan sikrede få tingen tilbake mot å tilbakebetale erstatningsbeløpet. Ellers beholdes tingen av selskapet.

5.6 Underforsikring

I fall det viser seg ved inntruffet skade at det er betalt premie etter for lav forsikringssum, erstatter selskapet skaden etter forholdet mellom den premie som er beregnet og den premie som skulle ha vært beregnet.

6 Identifikasjon mellom sikrede og den som er ansvarlig for forsikringsgjenstanden

Bestemmelser om at sikredes rett til erstatning helt eller delvis bortfaller som følge av sikredes handlinger eller unnlatelser får tilsvarende anvendelse ved handlinger eller unnlatelser fra den som med sikredes samtykke er ansvarlig for forsikringsgjenstanden, jf forsikringsavtaleloven § 4-11.

7 Ulykkesforsikring

Selskapet dekker ulykkeskade på fører og passasjerer som rettmessig befinner seg i eller ved arbeidsmaskinen, når arbeidsmaskinen eller fast tilkoblet utstyr eller henger er den direkte årsak til skaden. Med ulykkeskade menes skade på kroppen voldt ved en plutselig, ytre begivenhet (ulykkestilfelle) som inntreffer i forsikringstiden.

Skades flere personer ved samme ulykkestilfelle, er samlet erstatning begrenset til kr 1 million. Erstatningen vil da bli forholdsmessig fordelt mellom de skadelidte.

7.1 Dødsfall

Har ulykkeskaden medført døden innen ett år, betales dødsfallerstatning med kr 100 000 når den omkomne hadde ektefelle, samboer eller forsørget barn som er i live på skadetidspunktet. Ellers er dødsfallerstatningen begrenset til kr 10 000. Eventuell invaliditetserstatning som måtte være forskuddsbetalt for samme skade kommer til fradrag. Dersom forsikrede dør av annen årsak innen ett år etter at ulykkeskaden inntraff, betales hverken dødsfall- eller invaliditetserstatning.

Dør forsikrede av skaden senere enn ett år etter at ulykkeskaden inntraff, betales ikke dødsfallerstatning, men invaliditetserstatning etter den invaliditetsgrad som skaden ville ha medført om dødsfallet ikke hadde inntruffet.

Dødsfallerstatningen tilfaller forsikredes ektefelle/samboer, subsidiært arvinger etter lov eller testament.

Med samboer menes person som avdøde har levd sammen med i et ekteskapslignende forhold og det framgår i folkeregisteret at de to har hatt samme bolig de siste to årene, eller person som hadde felles barn og felles bolig med avdøde. En person regnes likevel ikke som samboer dersom det på dødsfalltidspunktet forelå forhold som var til hinder for at lovlig ekteskap kunne inngås.

7.2 Invaliditet

Dersom ulykkesskaden har medført varig medisinsk invaliditet ett år etter skadedagen, har sikrede rett til invaliditetserstatning. I fall invaliditetsgraden kan forandre seg, kan endelig oppgjør utsettes inntil tre år etter skadedagen. For fullstendig invaliditet betales kr 200 000, og for delvis invaliditet tilsvarende mindre del av dette beløpet. Invaliditetsgraden fastsettes etter Sosialdepartementets invaliditetstabell av 21. april 1997. I fall invaliditetsgraden ikke kan tas direkte ut ifra tabellen, skal tabellen tjene som veiledning. Tabellens verdier er under enhver omstendighet grensen for selskapets erstatningsplikt.

7.3 Øvrige bestemmelser om invaliditetserstatningen

Tap eller skade på lem eller organ som var fullstendig ubrukbar før ulykkesskaden inntraff, gir ikke rett til erstatning for invaliditet. I fall lem eller organ tidligere var delvis tapt eller ubrukbart, gjøres det tilsvarende fradrag når invaliditetsgraden skal bestemmes.

Tannskade og arr som utelukkende virker vansirende gir ikke rett til invaliditetserstatning.

Selv om det kan tenkes at invaliditeten kan endre seg, skal endelig oppgjør foretas senest tre år etter skadedato. Erstatningen fastsettes etter den invaliditetsgrad som antas å bli den endelige.

Ved fastsettelse av invaliditetsgrad skal det ikke tas hensyn til yrke, individuelle anlegg eller sosial stilling. Selskapet har rett til ved sin lege å undersøke den skadedes tilstand.

7.4 Hvilke begrensninger som gjelder

Når det kan antas at sykelig tilstand eller men sammen med ulykkesskaden har medvirket til forsikredes invaliditet, ervervsuførhet eller død, reduseres erstatningen i den grad den sykelige tilstanden/disposisjonen eller det tidligere men har hatt betydning for invaliditeten, ervervsuførheten eller dødsfallet.

Selskapet dekker ikke:

- behandlingsutgifter
- skade som anses å skrive seg fra annen sykdom eller sykelig tilstand/disposisjon
- skade på sinnet alene, for eksempel sjokk, uten at det samtidig er oppstått legemsskade
- ulykkesskade som medfører muskel- og skjelettsykdommer skade/sykdom som skyldes smitte gjennom bakterier, virus eller annen smittekilde
- skade som skyldes medisinske komplikasjoner oppstått ved undersøkelse eller behandling av lege, sykehus eller fysikalsk institutt
- selvmord eller forsøk på selvmord. Selskapet dekket likevel selvmord dersom sikrede kan sannsynliggjøre at dette skyldes en akutt sinnsforvirring med ytre årsak, og ikke en sinnslidelse. Kravstilleren har bevisbyrden for at selvmordet eller forsøk på selvmord skyldes at den forsikrede pga alder eller sinnstilstand ikke kunne forstå rekkevidden av sin handling
- forsettlig fremkalt skade. Selskapet er likevel ansvarlig dersom forsikrede pga alder eller sinnstilstand ikke kunne forstå rekkevidden av sin handling. Med rekkevidde i denne sammenheng forstås den umiddelbare følgen av handlingen, dvs. legemsskaden
- blodsykdommer
- hjerte/karsykdommer
- nevroser
- kreftsykdommer.

8 Særvilkår

De særvilkår som er angitt i forsikringsbeviset gjelder for forsikringen. Bestemmelsene i forsikringsbeviset og vilkårene gjelder også for særvilkårene.

8.1 Panthaver

Ved registrert pantheftelse på arbeidsmaskinen i offentlig register, og selskapet har utstedt forsikringsattest, dekker selskapet panthaver når:

- arbeidsmaskinen er tapt i forbindelse med tyveri eller kondemnert i henhold til vilkårene
- forsikringstakeren helt eller delvis har tapt sin rett til erstatning etter vilkårene eller på grunn av manglende premiebetaling.

Selskapet erstatter panthaverens tap, unntatt rentetap, når forsikringstakeren mangler økonomisk evne til selv å erstatte skaden på arbeidsmaskinen. Erstatningen er begrenset til den del av panthaverinteressens som det er dekning for etter gjeldende regler om prioritetsrekkefølge og med fradrag av egenandelen i henhold til forsikringsavtalen. Forsikringsavtaleloven § 7-5 gjelder ikke. Det er en betingelse for utbetaling, at panthaveren ikke visste eller burde visst om overtredelsen av bestemmelsene i forsikringsvilkårene. Forsikringen gjelder ikke i de tilfeller skaden på arbeidsmaskinen er blitt erstattet av andre. Denne dekningen bortfaller hvis vognskadeforsikringen opphører.

Følgende sikkerhetsforskrifter gjelder for panthaveren:

- når arbeidsmaskinen er kjøpt på kreditt i henhold til lov om kredittkjøp, er det en betingelse for erstatning at denne lov med tilhørende forskrifter er overholdt av selgeren.

Når panthaveren fremmer krav overfor selskapet, må det dokumenteres at forsikringstakeren selv ikke har evne til å erstatte skaden. Omkostninger i denne forbindelse dekkes ikke av selskapet.

8.2 Leasing

Er arbeidsmaskin utleid i henhold til leasingavtale, vil selskapet ikke påberope seg manglende premiebetaling eller vilkårenes pkt 4.1, 4.3 eller 5.6 overfor utleieren. Det er en forutsetning for erstatning at utleieren ikke visste eller burde vite om overtredelsen av forholdet som foran nevnt. Retten til erstatning bortfaller helt hvis eieren eller den som er ansvarlig for arbeidsmaskinen gjør seg skyldig i svik mot selskapet, se punkt om følgene av svik i Generelle vilkår. Leasingdekningen bortfaller i fall vognskadeforsikringen opphører. Forsikringsavtaleloven § 7-5 gjelder ikke.

For utleieren gjelder følgende sikkerhetsforskrift: Når utleieren fremmer krav overfor selskapet, må det dokumenteres at forsikringstakeren selv ikke har økonomisk evne til å betale skaden. Omkostninger i denne forbindelse dekkes ikke av selskapet.

8.3 Avbrudd

Selskapet dekker reelt driftstap som kan dokumenteres og som oppstår for forsikringstakeren etter at motorvognen er satt ut av drift som følge av erstatningsmessig kaskoskade. Erstatningsbeløpet pr dag er angitt i forsikringsbeviset.

Ved tyveri regnes avbruddstiden fra og med 4. arbeidsdag etter at tyveriet ble meldt skriftlig til selskapet. Avbruddstiden regnes i hele tapte arbeidsdager motorvognen er borte som følge av tyveri og hele tapte arbeidsdager som eventuelt går med til reparasjon etter at motorvognen er gjenfunnet.

Ved kondemnasjon i henhold til vilkårenes pkt 5.2.b og 5.2.c, regnes avbruddstiden fra og med 4. arbeidsdag etter at skaden inntraff og til sikrede har skaffet seg en annen motorvogn, men begrenset til 14 arbeidsdager.

Ved reparasjon regnes avbruddstiden fra og med 4. arbeidsdag etter at skaden inntraff og antall hele arbeidsdager frem til reparasjonen er avsluttet. Det legges til grunn normal reparasjonstid for den aktuelle skaden, og erstatningen er begrenset til maksimum 40 arbeidsdager.

8.4 Radiotelefon/kommunikasjonsradio

Vognskadeforsikringen kan utvides til å omfatte fast montert radiotelefon/kommunikasjonsradioanlegg.

8.5 Begrenset identifikasjon

Vognskadeforsikringen er utvidet til å omfatte erstatning til forsikringstaker selv om den som er ansvarlig for motorvognen har voldt skaden under forhold som nevnt i vilkårenes punkt 4.1, 4.2, 4.3 og sikkerhetsforskriftenes punkt om sikring.

Dette gjelder ikke dersom den som har forvoldt skaden har eierinteresse i motorvognen.

Denne utvidelse av forsikringen gjelder til fordel for forsikringstaker som er registreringspliktig næringsdrivende.

Selskapet har rett til å kreve regress hos skadevolder.

8.6 Løsøre i kjøretøy

Forsikringen dekker skade i henhold til punkt 3.2.c på eget utstyr som fraktes i kjøretøyet.